

Sygn. akt: IX C 1747/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2016r.

Sąd Rejonowy w Opolu IX Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Joanna Zapala-Garbacz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Agnieszka Łukomska

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2016r. w Opolu

sprawy z powództwa **S. P., A. M.**

przeciwko (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w O.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. na rzecz powoda S. P. kwotę 35.343,50 zł (trzydzieści pięć tysięcy trzysta czterdzieści trzy złote i 50/100) z odsetkami ustawowymi od dnia 13 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. na rzecz powódki A. M. kwotę 2.889,50 zł (dwa tysiące osiemset osiemdziesiąt dziewięć złotych i 50/100) z odsetkami ustawowymi od dnia 13 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

III. zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. na rzecz powoda S. P. i A. M. kwotę 3.742,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w Opolu zwrócić pozwanemu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. kwotę 100,00 zł tytułem nadpłaconej zaliczki;

V. nakazuje Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w Opolu zwrócić powodom kwotę 600,00 zł tytułem nadpłaconej zaliczki.

Dnia 25.10.2016 r. Sąd Rejonowy w Opolu stwierdza, że niniejszy tytuł

uprawnia do egzekucji w zakresie pkt I co do kwoty 19.343,50 zł oraz w zakresie pkt. II

oraz poleca wszystkim organom, urządnom oraz osobom, których to

może dotyczyć, aby postanowienia tytułu niniejszego wykonały,

a gdy o to prawnie będą wezwane, udzieliły pomocy.

Orzeczenie podlega wykonaniu jako prawomocne.

Nr PESEL dłużnika: S. P. (...) i A. M. (...)

Nr KRS dłużnika (...)

Tytuł wykonawczy wydano adw. S. F.

Koszty postępowania klauzulowego należne wierzycielowi od dłużnika wynoszą 6 zł + 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu klauzulowym

Sędzia

Sygn. akt IX C 1747/14

UZASADNIENIE

Powodowie S. P. i A. M. wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) Sp. z o.o. w O. na rzecz:

- S. P. kwoty 50.560,74 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;
- A. M. kwoty 4.319,11 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty

Nadto wnieśli o zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powodowie wskazali, że w dniu 4.07.2013r. zawarli z pozwanym umowę o świadczenie usług turystycznych. W ramach tej umowy usługodawca zobowiązał się do zorganizowania im wypoczynku na wyspie K. w miejscowości B. w Chorwacji w terminie od 11.07.2013r. do 18.07.2013r. Wskazali, że w dniu 15 lipca 2013r. powód opalał się na tarasie hotelowym. W pewnym momencie na głowę powoda ze znajdującego się powyżej tarasu spadł parasol przeciwsłoneczny wraz z kamieniem obciążającym i uderzył powoda w głowę. Parasol wraz z kamieniem ważył około 30 kg. Wskutek zdarzenia powód doznał stłuczenia głowy oraz szeregu urazów w zakresie dolnej żuchwy. Na miejsce zdarzenia została wezwana karetka pogotowia, która przewiozła powoda na oddział pogotowia w miejscowości V. L.. Na miejscu przebadano powoda oraz prześwietlono mu głowę.. Dyżurujący lekarz wystawił skierowanie do specjalisty. Najbliższy lekarz specjalista miał gabinet w S., gdzie można było dostać się jedynie promem odpływającym następnego dnia , po telefonicznej konsultacji z neurochirurgiem w Polsce powodowie zdecydowali się na natychmiastowy powrót do Polski. Hotel zgodził się pokryć koszty podróży do Polski oraz wszelkie koszty leczenia w kraju. W rzeczywistości hotel pokrył jedynie koszt przelotu powodów do B. w kwocie 280 Euro oraz zaproponował powodom ponowny pobyt w hotelu.. Po powrocie do Polski powód przeszedł szereg odpłatnych badań w tym min. badanie TK głowy, tomografię żuchwy, musiał wykonać rekonstrukcję protetyczną całej dolnej szczęki, a także implant zęba w górnej szczęce oraz przez okres kolejnych 3 miesięcy pozostawała niezdolny do pracy. Wskutek wypadku powód cierpiał na dolegliwości bólowe i zawroty głowy. Skutkiem niezdolności do pracy powoda było min. rozwiązanie przez kontrahenta powoda kontraktu menadżerskiego, który miała przynieść powodowi dochód w wysokości około 100. 000 zł.. Na kwotę dochodzoną pozwem składają się: 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, 14.945 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia wraz z niezbędną diagnostyką, na która składają się – 12.500 zł tytułem należności za uzupełnienie protetyczne dolnej szczęki oraz implant zęba w górnej szczęce, 250 zł tytułem opłaty za tomografię żuchwy, 1.800 zł tytułem transportu specjalistycznego na trasie B.- W., 154 zł (270 HRK wg. Średniego kursu walut NBP na dzień 15.07.2013r.) tytułem opłaty za przejazd z hotelu na lotnisko w Chorwacji, 21 zł tytułem opłaty za przeprowadzenie badania krwi, 330 zł tytułem opłaty za badanie TK. Wskutek nienależytego wykonania umowy powód poniósł także szkody nie będące szkodami na osobie w kwocie ok.100.000 zł tytułem utraconych zarobków oraz w kwocie 2 099 zł tytułem wydatków poniesionych na pokrycie kosztów imprezy turystycznej, z której nie mógł skorzystać. Tytułem naprawienia tych szkód powód domaga się zapłaty kwoty 4.198

zł. W ramach tej kwoty powód dochodzi również zadośćuczynienia za zmarnowany urlop. Powódka również poniosła szkodę majątkową w kwocie 2.099 zł w postaci poniesionych wydatków na pokrycie kosztów imprezy turystycznej, z której w sposób należyty nie mogła skorzystać.. W związku z nienależytym wykonaniem zobowiązania powódka domaga się zapłaty także zadośćuczynienia. Żądanie zadośćuczynienia i odszkodowania powódka ogranicza do kwoty 4.198 zł. Powód wskazał, iż zaniedbania hotelu są zaniedbaniami organizatora. Gościom hotelowym powinno się zapewnić maksimum bezpieczeństwa, bez obawy utraty życia czy zdrowia.. Fakt, że powód nie odniósł poważniejszych obrażeń ciała jest wynikiem jedynie szczęśliwego zbiegu okoliczności, gdyż uderzenie w głowę kamieniem spadającym z wysokości około 2 metrów o wadze kilkudziesięciu kilogramów zwykle kończy się śmiercią bądź bardzo poważnymi urazami. Zaplanowany przez powodów wypoczynek nie przyniósł oczekiwanego efektu. Pismem z dnia 11.12.2013r. powodowie wezwali pozwanego do zapłaty jednakże pozwana poinformowała, że tak złożona reklamacja nie zasługuje na uwzględnienie ze względu na niezachowanie terminu do złożenia reklamacji.. Powodowie wskazali, iż podstawa prawna żądania jest art. 11 a ust.1 ustawy z dnia 29.08.1997r.o usługach turystycznych. Odmowa zapłaty zadośćuczynienia i odszkodowania motywowana nie złożeniem reklamacji mogłaby mieć znaczenie jedynie w tych przypadkach , w których organizator nie wie o okolicznościach stanowiących nienależyte wykonanie umowy i którym mógłby zapobiec, gdyby reklamacje zgłoszono. W niniejszej sprawie reklamacja nie mogła spełnić takiej funkcji, a organizator o wypadku jakiego doznał powód S. P. został niezwłocznie powiadomiony.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zwrot kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, że powodowie uchybili terminowi do wniesienia reklamacji, a ponadto odpowiedzialność organizatora jest wyłączona w sytuacji gdy szkoda została spowodowana siłą wyższą. Bez wątpienia silny podmuch wiatru o dużej prędkości, który spowodował upadek obciążonego 30 kg ciężarem parasola do takich zjawiska należy. Przy średnich podmuchach wiatru takie przewrócenie parasola nie powinno się zdarzyć. Przeciwno uwzględnieniu roszczenia o zadośćuczynienie przemawia całkowita przypadkowość zdarzenia oraz całkowity brak zawinienia po stronie pozwanej jak również przyjęcie przez powodów zadośćuczynienia zaofiarowanego przez osobę prowadzącą hotel w postaci darmowego pobytu w dowolnym czasie wg. uznania. Powodowie otrzymali całkowite pokrycie poniesionych kosztów transportu i leczenia ze środków ubezpieczyciela. Ponadto powodowie gdyby nie otrzymali środków mogli uzyskać świadczenie zdrowotne w formie usług publicznych. Pozwany zaprzecza również zasadności roszczenia w zakresie utraconych korzyści z kontraktu zarzucając zawarcie tegoż dla pozoru. Powódka natomiast nie wskazuje jaka jest natura dochodzonej przez nią kwoty.

Pismem procesowym z dnia 11 grudnia 2013r. powodowie wskazali, iż na kwotę 50.560,74 zł składają się: kwota 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę - ból związany z urazem, procesem leczenia, cierpienie wywołane utratą protezy zębowej, dyskomfortem wynikającym z tego faktu), kwota 14.945 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia wraz z niezbędną diagnostyką, na która składają się następujące należności: 12.500 zł tytułem należności za uzupełnienie protetyczne dolnej szczęki oraz implant zęba w górnej szczęce, 250 zł tytułem opłaty za tomografie żuchwy, 1.800 zł tytułem transportu specjalistycznego na trasie B. - W., 154 zł (270 HRK wg. średniego kursu walut NBP na dzień 15.07.2013r.) tytułem opłaty za przejazd z hotelu na lotnisko w Chorwacji, 21 zł tytułem opłaty za przeprowadzenie badania krwi, 330 zł tytułem opłaty za badanie TK. Ponadto 1050 zł tytułem zwrotu połowy kosztów wydatków poniesionych na opłacenie udziału w imprezie turystycznej, 3.148 zł tytułem zadośćuczynienia za zmarnowany urlop, 1.417, 74 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie. Natomiast na kwotę 4.319,11 zł dochodzoną przez powódkę składają się : 1050 zł tytułem zwrotu połowy kosztów wydatków poniesionych na opłacenie udziału w imprezie turystycznej, 3.149 zł tytułem zadośćuczynienia za zmarnowany urlop, 121,11 zł tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie S. P. i A. M. w dniu 4.07.2013r. zawarli z pozwanym umowę o świadczenie usług turystycznych. W ramach tej umowy usługodawca zobowiązał się do zorganizowania im wypoczynku na wyspie K. w miejscowości B. w Chorwacji w terminie od 11.07.2013r. do 18.07.2013r. w hotelu (...) położonego na skarpie. Umowa została zawarta

na 2 osoby. Wartość wycieczki ustalono na łączną kwotę 4.198,00 zł z tym, że bez opłat lotniskowych, transportowych i ubezpieczeniowych koszt wycieczki wyniósł kwotę 3.558,00 zł

dowód: - rezerwacja nr (...) z dnia 4.07.2013r. k.14

W dniu 15 lipca 2013r. powodowie udali się na plażę – do miejsca wyznaczonego przez hotel (...) do opalania, które było obsługiwane przez pracownika hotelowego. To były tarasowe wylewki, na których się opalają ludzie. Tarasy nie mają żadnego zabezpieczenia w postaci barierek czy płotków, kamienie nie są niczym przymocowane, a tarasy są pod lekkim spadkiem w kierunku morza. Powodowie opalali się na dwóch leżakach na niższym poziomie. W pewnym momencie około godz. 15.00 na głowę powoda ze znajdującego się powyżej tarasu spadł parasol przeciwsłoneczny wraz z kamieniem obciążającymi i uderzył powoda w głowę, zahaczając o nią. Powód S. P. poczuł piekielne uderzenie w bok głowy. Powód złapał się za głowę i nie wiedział co się stało. Parasol wraz z kamieniem z granitu ważył około 20-30 kg. Za chwilę do powoda podbiegł turysta z Niemiec z obrusem pełnym lodu i chciał mu pomóc. Żona powoda – A. M. nie wiedziała co ma robić. Pobiegła na recepcję hotelu, aby wezwano karetkę pogotowia i zadzwoniła do rezydentki A. K. (1). Wiatr wiał wówczas jak zwykle i doszło do podmuchu wiatru. Porywy wiatru w Chorwacji zdarzają się bardzo często. Na miejsce zdarzenia została wezwana karetka pogotowia, która przyjechała około 40 minut po zdarzeniu i przewiozła powoda na oddział pogotowia w miejscowości V. L.. Na miejscu przebadano powoda oraz prześwietlono mu głowę. Dyżurujący lekarz wystawił skierowanie do specjalisty. Powód dowiedziała się że musi zrobić tomografie komputerową głowy. Po opisie zdarzenia obawiali się, że powód ma krwaka. Najbliższy lekarz specjalista miał gabinet w S., gdzie można było dostać się jedynie promem odpływającym następnego dnia, po telefonicznej konsultacji z neurochirurgiem w Polsce powodowie zdecydowali się na natychmiastowy powrót do Polski. Hotel zgodził się pokryć koszty podróży do Polski oraz wszelkie koszty leczenia w kraju. W rzeczywistości hotel pokrył jedynie koszt przelotu powodów do B. w kwocie 280 Euro oraz zaproponował powodom ponowny pobyt w hotelu. Z lotniska w B. odebrał powodów kierowca, z którym powód współpracuje i uiszczył z tego tytułu kwotę 1.800 zł. To był duży samochód, w którym powód mógł leżeć. Po powrocie do Polski powód przeszedł szereg odpłatnych badań w tym min. badanie TK głowy, tomografię żuchwy, musiał wykonać rekonstrukcję protetyczną całej dolnej szczęki, a także implant zęba w górnej szczęce oraz przez okres kolejnych 3 miesięcy pozostawała niezdolny do pracy. Powód na skutek zdarzenia poniósł koszty leczenia i wstępnej diagnostyki w wysokości: 12.500 zł tytułem należności za uzupełnienie protetyczne dolnej szczęki oraz implant zęba w górnej szczęce, 250 zł tytułem opłaty za tomografie żuchwy, 154 zł (270 HRK wg. Średniego kursu walut NBP na dzień 15.07.2013r.) tytułem opłaty za przejazd z hotelu na lotnisko w Chorwacji, 21 zł tytułem opłaty za przeprowadzenie badania krwi, 330 zł tytułem opłaty za badanie TK. Wskutek wypadku powód cierpiał na dolegliwości bólowe i zawroty głowy. Przez okres roku czasu chodził po lekarzach. Do dnia dzisiejszego ma szum w głowie, odczuwał potężne bóle.

dowód: - zeznanie powoda S. P. - k.124-126

- zeznanie świadka A. K. (2) – k.113

- zeznanie powódki A. M. – k.100- 101

- zeznania świadka P. K. – k.99

- dokumentacja lekarska – k.22-23

- rachunki i faktury – k. 24-29

- raport- k.15

Wskutek zdarzenia powód doznał stłuczenia głowy, złamania korzenia zęba 12 oraz mnogich złamań i pęknięć licówek mostu protetycznego w żuchwie wraz z umocowaniami do protezy szkieletowej żuchwy. Do złamania korzenia zęba 12 doszło w dniu 15 lipca 2013r., a to złamanie doprowadziło do powstania stanu zapalnego wokół szpary złamania korzenia zęba 12 i nie było przyczyną usunięcia tegoż zęba. Złamanie korzenia zęba 12 zostało rozpoznane

po 5 miesiącach, a to wiązała się z dyskomfortem związanym z rozchwianiem zęba 12 i koniecznością wykonania nowej pracy protetycznej. Leczenie zakończono w lutym 2014r. Leczenie stomatologiczne było standardowe mające przywrócić stan sprzed zdarzenia. Takie leczenie nie jest i nie było refundowane przez NFZ. Leczenie to było powikłane koniecznością usunięcia złamanego korzenia zęba 12, które to złamanie nie było rozpoznane zaraz po urazie. Po usunięciu zęba 12 wykonano implant, na którym odbudowano utracony ząb 12. Poniesione przez powoda koszty leczenia są kosztami jakie występują na wolnym rynku i nie odbiegały od cen przeciętnych. Leczenie, któremu poddał się powód było leczeniem, które odtworzyło stan narządu żucia powoda sprzed urazu i było jedynym możliwym sposobem przywrócenia tego stanu. Obecnie powód jest zdrowy, leczenie stomatologiczne zostało zakończone i nie należy spodziewać się negatywnych następstw na przyszłość w związku z urazem. Procentowy uszczerbek należy ocenić na 1 %.

dowód: - opinia biegłego sądowego z zakresu chirurgii szczękowo- twarzowej – k.160-161, k.182, k.212

Po powrocie do kraju powodowie w dniu 11 grudnia 2013r. wezwali pozwanego do zapłaty w/w należności tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania. W odpowiedzi - pismem z dnia 13 stycznia 2014r. powodowie otrzymali od pozwanej informacje o uchybieniu terminu do wniesieni reklamacji przez powodów

dowód: - pismo powodów z dnia 11.12.2013r. – k.32- 33

- pismo pozwanego z dnia 13.01.2014r. - k.35

Firma (...) w Polsce nie odnotowała wpływu roszczenia dotyczącego pana S. P. i nie wypłacono żadnego świadczenia.

dowód: - pismo (...) k.69

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Sąd dokonując oceny zebranego materiału dowodowego przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia oparł się na przeprowadzonych i wskazanych dowodach. Bezspornym w sprawie był fakt, że strony zawarły umowę o świadczenie usług turystycznych przedmiotem, której był wypoczynek na wyspie K. w miejscowości B. w Chorwacji w terminie od 11.07.2013r. do 18.07.2013r. w hotelu (...) położonego na skarpie. Również bezsporna była okoliczność, iż na głowę powoda ze znajdującego się powyżej tarasu spadł parasol przeciwsłoneczny wraz z kamieniem obciążającym i uderzył powoda w głowę, zahaczając o nią. Spór natomiast sprowadzał się kwestii należytego wykonania umowy, a tym samym odpowiedzialności pozwanego biura podróży. Powodowie podnosili, bowiem, że pozwany nie zapewnił powodom bezpiecznych warunków pobytu, natomiast pozwany wskazywał, iż szkoda została spowodowana przez siłę wyższą, bo bez wątpienia silny podmuch wiatru o dużej prędkości, który spowodował upadek obciążonego 30 kg ciężarem parasola do takich zjawiska należy.

Sąd oceniając wszystkie dowody kierował się treścią art. 233 §1 k.p.c. który stanowi, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, kierując się doświadczeniem życiowym i zasadami logicznego wnioskowania. Odnosząc się do powyższych twierdzeń obu stron, uwzględniając obowiązujące przepisy, jak i ustalony stan faktyczny, Sąd uznał, że powodom należy się odszkodowanie i zadośćuczynienie za nienależyte wykonanie umowy, jednakże nie we wskazywanej przez nich wysokości. Na wstępie podnieść należy, że z treści art. 11a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych wynika, że za szkody poniesione z powodu niewykonania albo nienależytego wykonania umowy przez organizatora imprezy turystycznej klientowi należy się odszkodowanie. Organizator może zwolnić się z odpowiedzialności jeśli niewykonanie albo nienależyte wykonanie umowy jest spowodowane działaniem lub zaniechaniem klienta, działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nieuczestniczących w wykonywaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć ani uniknąć, albo siłą wyższą. Ustawa wprowadza kategorię umów nazwanych - „umowę o świadczenie usług turystycznych”, przez którą należy rozumieć wszelkiego rodzaju usługi świadczone

turystom. Usługa owa obejmuje w praktyce kilka różnych świadczeń traktowanych jednak jako jedno zobowiązanie. Konsekwencją takiej konstrukcji jest to, że za wykonanie wszystkich mieszczących się w ramach umowy świadczeń, pomimo, iż są one z reguły realizowane przez różne podmioty - odpowiedzialność wobec usługobiorcy ponosi jedynie organizator turystyki. Z powyższego wynika szeroko zakreślony zakres odpowiedzialności organizatora, albowiem odpowiada on nie tylko za działania własne, ale również działania osób, z pomocą których zobowiązanie wykonuje. Organizator imprezy turystycznej nie może zwolnić się z odpowiedzialności poprzez powołanie się na brak winy w nadzorze nad tymi osobami lub w brak winy w ich wyborze. Celem bowiem jakim przyświecał ustawodawcy przy uchwaleniu powyższej ustawy była ochrona klienta imprezy turystycznej poprzez domniemanie odpowiedzialności organizatora turystyki za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umówionej usługi turystycznej. Odnosząc się, więc do przedłożonych dowodów przede wszystkim wskazać należy, że Sąd nie uznał, iż zdarzenie powyższe należy rozpatrywać w kategoriach siły wyższej. W w/w ustawie brak jest definicji siły wyższej - nie zawiera jej także żaden inny akt prawny w prawie polskim, w szczególności kodeks cywilny. Stosowne definicje zaproponowano natomiast w literaturze. W polskiej doktrynie najczęściej przez siłę wyższą rozumie się zdarzenie zewnętrzne, niemożliwe do przewidzenia (nadzwyczajne) oraz niemożliwe do zapobieżenia. (P.Cybula – komentarz do ustawy o usługach turystycznych). Przede wszystkim jak wynika z zeznań powodów kiedy doszło do zdarzenia wiatr wiał tak, jak każdego dnia ich pobytu i jak zeznał powód musiał być jedynie jakiś podmuch, który spowodował upadek parasola z obciążnikiem. Powyższe potwierdza również świadek P. K. zeznając, że musiało zawać na tyle mocno, że przechyliło parasolkę. Natomiast świadek A. K. (1) zeznała, iż porywy wiatru w Chorwacji zdarzają się bardzo często. Powyższe wskazuje, iż nie można uznać, iż podmuch wiatru był czymś nadzwyczajnym w Chorwacji, to nie był jakiś wyjątkowo silny wiatr, który spowodowała upadek większości parasoli, a jedynie jednego, na którego musiała zadziałać pod pewnym kątem siła wiatru. W ocenie Sądu wydaje się niedopuszczalne, aby organizator udostępniając swoim klientom miejsce do opalania – na tarasie hotelu położonego na skarpie, nie zapewnił im bezpiecznych warunków, a mianowicie odpowiedniego zabezpieczenia parasoli, chociażby poprzez zamocowania barierek. Powyższe zatem wskazuje, iż za zaniedbania hotelu odpowiada organizator wycieczki, w którym w tym wypadku była strona pozwana. Sąd dał wiarę powodom w zakresie poniesionych kosztów związanych z leczeniem w związku z doznanymi urazami i zaistnieniem stosownych obrażeń. Biegły sądowy z zakresu chirurgii twarzowo - szczękowej L. R. wskazał, iż wskutek zdarzenia powód doznał stłuczenia głowy, złamania korzenia zęba 12 oraz mnogich złamań i pęknięć licówek mostu protetycznego w żuchwie wraz z umocowaniami do protezy szkieletowej żuchwy. Leczenie stomatologiczne było standardowe mające przywrócić stan sprzed zdarzenia, a poniesione przez powoda koszty leczenia były kosztami jakie występują na wolnym rynku i nie odbiegały od cen przeciętnych. Leczenie, któremu poddał się powód było leczeniem, które odtworzyło stan narządu żucia powoda sprzed urazu i było jedynym możliwym sposobem przywrócenia tego stanu. Sąd nie miał żadnych powodów, aby w jakikolwiek sposób kwestionować rzetelność wykonanej opinii przez biegłego sądowego i dał jej w całości wiarę. Powód wykazał rachunkami i fakturami koszty leczenia i diagnostyki na które składały się kwota 12.500 zł tytułem należności za uzupełnienie protetyczne dolnej szczęki oraz implant zęba w górnej szczęce, 250 zł tytułem opłaty za tomografie żuchwy, 154 zł (270 HRK wg. Średniego kursu walut NBP na dzień 15.07.2013r.) tytułem opłaty za przejazd z hotelu na lotnisko w Chorwacji, 21 zł tytułem opłaty za przeprowadzenie badania krwi, 330 zł tytułem opłaty za badanie TK. Sąd jednakże przy uwzględnianiu roszczenia pominął koszty związane z opłatami z tytułu badania TK i badania krwi, bowiem powód nie wykazał, iż nie było możliwości w tym zakresie skorzystania ze świadczeń Narodowego Funduszu Zdrowia. Powyższa należność, która została uwzględniona to kwota 14.454 zł. Ponadto, co jest okolicznością bezsporną, na skutek zaistniałego zdarzenia z dnia 15 lipca 2013r. w okolicach godz. 15.00 pobyt powodów na organizowanej imprezie turystycznej uległ skróceniu o połowę. Powodowie od tego momentu nie mogli korzystać z uroków urlopu. Sąd podzielił cały koszt imprezy (3.558 zł - bez opłat lotniskowych, transportowych i ubezpieczeniowych) na pół, co dało kwotę 1.779 zł. Z powyższej kwoty stanowiącej odszkodowanie połowa należności – 889,50 zł należna była powodce A. M., a połowa S. P.. Odnosząc się do żądania powodów co do przyznania zadośćuczynienia podnieść należy, że również zasługuje ono na uwzględnienie w części. Choć co prawda w polskim prawie zadośćuczynienie można uzyskać jedynie w przypadkach określonych ustawowo, a przepisy te nie przewidują odpowiedzialności za szkodę niematerialną w postaci zmarnowanego urlopu to tym niemniej nie oznacza, że takiej możliwość na chwilę obecną nie istnieje. Wskazać bowiem trzeba, że Sąd Najwyższy Uchwałą o mocy zasady prawnej, składu Izby Cywilnej sygn. akt III CZP 79/2010 z dnia 19 listopada 2010r. uporządkował niejednolite dotychczasowo jak dotąd orzecznictwo sądów zbliżając je do modelu powszechnie

obowiązującego w Unii Europejskiej. Sąd Najwyższy wskazał więc, że przepis art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (jedn. tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268 ze zm.) może być podstawą odpowiedzialności organizatora turystyki za szkodę niemajątkową klienta w postaci tzw. zmarnowanego urlopu. Rozstrzygnięcie to oznacza, iż odpowiedzialność organizatora turystyki za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy może obejmować także szkodę niemajątkową klienta w postaci tzw. zmarnowanego urlopu. Oznacza to, iż poza roszczeniami majątkowymi wynikającymi z rozbieżności pomiędzy ofertą, a prawdziwą jakością świadczonych usług turysta ma możliwość dochodzić również zadośćuczynienia za szkodę niemajątkową w postaci „zmarnowanego urlopu”. W związku z powyższym mając na uwadze całość zebranego w sprawie materiału dowodowego, w świetle wyżej wymienionych okoliczności nienależytego wykonania umowy, Sąd uznał, że żądanie powodów co do przyznania zadośćuczynienia za "zmarnowanie urlopu" zasługuje na uwzględnienie w kwocie po 2.000 zł dla powódki i 4.000 zł dla powoda. Sąd ponadto uwzględnił kwotę 16.000 zł jako zadośćuczynienie powodowi za szkodę na osobie przy uwzględnieniu art.445 kpc. Zdarzenie, które zaistniało z pewnością spowodowało ogromny rozmiar dyskomfortu i bardzo dużego stresu zarówno u powoda jak i powódki. Powodowie zostali pozbawieni możliwości odprężenia się, zrelaksowania i czerpanie przyjemności z urlopu przy uwzględnieniu jej drugiej części. Powodowie byli pełni obaw i niepokoju i musieli zajmować się rzeczami niezwiązanymi w ogóle z ich wypoczynkiem. Przy czym powód z racji tego, że zdarzenie dotknęło go bezpośrednio odczuwał to z pewnością intensywniej. Ponadto krzywda, której naprawienia może domagać się podmiot na podstawie art. 445 k.c., stanowi niemajątkowy skutek naruszenia dóbr osobistych, wywołany uszkodzeniem ciała. Uszczerbek ten u powoda polegał na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach bezpośrednio związanych ze stanem zdrowia, ale też z jego dalszymi następstwami w postaci odczuwanego dyskomfortu w wyglądzie przy uwzględnieniu, iż powód był aktywny zawodowo i społecznie, dyskomfortu związanego z rozchwianiem zęba 12 i konieczności wykonania nowego uzupełnienia protetycznego oraz czasem leczenia – 7 miesięcy. Sąd pominął wniosek dowodowy pozwanego w przedmiocie wywiadu w Instytucie (...) w Chorwacji, bowiem pozwany we wskazanym przez Sąd terminie pod rygorem pominięcia tego dowodu nie wskazał adresu instytutu. Ponadto Sąd oddalił wnioski dowodowe o oględziny i eksperyment procesowy, bowiem nie jest możliwe odtworzenie tych samych warunków co w dniu 15 lipca 2013r. i przy uwzględnieniu powyższego jest z pewnością nieprzydatny do stwierdzenia okoliczności wskazywanych przez pozwanego. Podobnie Sąd uznał, iż nieprzydatny dla przedmiotowej sprawy będzie dowód z opinii biegłego z zakresu meteorologii i mechaniki oraz opinii grafologa (w tym zakresie strona powodowa zmodyfikowała żądanie) . O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., w zw. z art. 476 k.c. Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach uzasadnia przepis art. 100 k.p.c. przy uznaniu, iż powodowie wygrali w 75 %.